Gemeente
Westerkwartier

Het gaat verder in Westerkwartier: veerkrachtiger, innovatiever en socialer

Coalitieakkoord gemeente Westerkwartier 2022 – 2026

Juli 2022

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Onze vijf ambities	4
1. Werken vanuit vertrouwen en verbinding	5
2. Duurzamer wonen en betere bereikbaarheid in het Westerkwartier	7
3. Innovatiever werken en ondernemen in het Westerkwartier	9
4. Een leefbaarder en gezonder Westerkwartier	11
5. Meedoen en samen zorgen voor minder armoede	13
Financieel gezond blijven	15
Portefeuilleverdeling	16

Voorwoord

Het gaat verder in Westerkwartier!
De gemeente Westerkwartier is de één na grootste gemeente in de provincie Groningen. Alleen de gemeente Groningen heeft meer inwoners. Met een knipoog naar het coalitieakkoord van onze grotere buurgemeente, met als titel 'het begint in Groningen', durven wij de stelling aan: het gaat verder in Westerkwartier!

Samen met inwoners, organisaties en bedrijven is in de eerste drieënhalf jaar van het bestaan van de nieuwe gemeente een goede basis gelegd voor Westerkwartier. Het is nu tijd om verder te bouwen aan een nog mooiere gemeente.

Veerkrachtiger, innovatiever en socialer
Westerkwartierders hebben kenmerkende eigenschappen als lef, eigen initiatief, openheid, onderling vertrouwen, ondernemerschap en noaberschap. Die unieke eigenschappen maken ons gebied sterk en trots. En weerbaar in een wereld waarin we regelmatig uit balans zijn.

Die kracht van onze gemeente willen we in de komende bestuursperiode inzetten en nog meer tot bloei laten komen. We willen een Veerkrachtiger, Innovatiever en een Socialer Westerkwartier maken.

Veerkracht hebben we nodig om bij tegenslagen en crises steeds weer op te staan, ervan te leren en sterker te worden. We stimuleren innovatie om zo te kijken wat wél mogelijk is en beperkingen om te buigen naar kansen. Tot slot zijn we een sociale gemeente waarin veel oog is voor elkaar. Dat koesteren we en versterken we.

Met elkaar, voor elkaar
De overheid in Nederland heeft zich bij een aantal onderwerpen van haar slechtste kant laten zien. Op de schaal van Westerkwartier willen we laten zien dat het anders kan. We doen het voor de inwoner en stellen ons dienstbaar op. Steeds met het bewustzijn dat inwoners de reden zijn van ons bestaan.

Naast het coalitieakkoord werken we met een raadsconvenant waarin thema's zijn opgenomen die alle raadsfracties belangrijk vinden. Op basis van zowel het raadsconvenant als het coalitieakkoord wordt een collegeuitvoeringsprogramma opgesteld. We gaan graag met inwoners, college en raad aan de slag om in de komende collegeperiode Westerkwartier verder te brengen. Vol vertrouwen en ambitie gaan we die uitdaging aan en presenteren we dit akkoord: het gaat verder in Westerkwartier!

11 juli 2022

VZ Westerkwartier, Ytsen van der Velde
ChristenUnie, Koos Siegers
PvdA, Sandra de Wit
GroenLinks, Annemiek Kleinjan-Uneken
Sterk Westerkwartier, Arnold Bloem

Onze vijf ambities

We zijn trots op Westerkwartier. Westerkwartier is een gemeente waarin het prachtig wonen is, waarin ondernemers een goed vestigingsklimaat kennen en waar toeristen en inwoners kunnen genieten van onze mooie natuur en alles wat we te bieden hebben op het gebied van kunst en cultuur. In deze nieuwe collegeperiode gaan we dit alles nog verder versterken. We doen dit aan de hand van een vijftal ambities. Deze ambities worden in de komende bestuursperiode door het college uitgewerkt in concrete doelen en resultaten. Onze vijf ambities zijn:

1. Werken vanuit vertrouwen en verbinding
We staan dichtbij en in verbinding met elkaar, met inwoners, maatschappelijke organisaties en bedrijven. Dat laten we onder andere zien in ons dienstverleningsconcept. Maar ook met de wereld buiten Westerkwartier verbinden we ons. Door middel van strategische positionering verstevigen en bestendigen wij onze plek in de provincie, de regio en Nederland.

2. Duurzamer wonen en betere bereikbaarheid in het Westerkwartier
Wonen is een fundamenteel recht en ook duurzaamheid moet voor iedereen toegankelijk zijn. Ook voor mensen met een kleinere beurs. Wonen, infrastructuur en duurzaamheid voor iedereen zien we niet langer los van elkaar, ze gaan hand in hand. We hanteren daarom een integrale aanpak die deze drie aan elkaar verbindt en ook focust op het voorkomen van een stijging van de woonlasten. We doen dit met respect en waardering voor natuur en landschap.

3. Innovatiever werken en ondernemen in het Westerkwartier
Ondernemers en bedrijven zijn voor Westerkwartier heel belangrijk. We willen er voor ze zijn en een goed ondernemersklimaat creëren. Ook willen we perspectief bieden aan onze agrariërs en recreatie en toerisme in de gemeente een impuls geven. Wel zijn we van mening dat niet iedereen altijd maar beschikbaar hoeft te zijn. We ambiëren dan ook geen 24-uurs economie. Vandaar dat we afspraken gemaakt hebben over de winkelopenstelling op zon- en feestdagen.

4. Een leefbaarder en gezonder Westerkwartier
Inwoners in onze gemeente hebben veel oog voor elkaar. Westerkwartier is een gemeente waar het goed wonen, werken en recreëren is. Dat koesteren en versterken we. We zetten in op veiligheid en preventie. Ook de zorg voor onze inwoners moet goed geregeld zijn. De leefbaarheid en het voorzieningenniveau in onze dorpen moet op peil blijven. Dit houdt Westerkwartier aantrekkelijk voor onze inwoners.

5. Meedoen en samen zorgen voor minder armoede
We vinden het belangrijk dat iedereen mee kan doen in onze samenleving. Soms lukt dit door omstandigheden niet. De gemeente biedt dan hulp en ondersteuning. Belangrijk thema voor ons is armoede. We realiseren ons dat de problematiek rondom armoede pluriform is. Daarom zetten we in op een integrale aanpak waarbij de focus niet alleen ligt op het uit de armoede halen, maar juist ook op preventie. Het verminderen van laaggeletterdheid helpt bij de bestrijding van armoede.

1. Werken vanuit vertrouwen en verbinding

We staan dichtbij en in verbinding met elkaar, met inwoners, maatschappelijke organisaties en bedrijven. Dat laten we onder andere zien in ons dienstverleningsconcept. Maar ook met de wereld buiten Westerkwartier verbinden we ons. Door middel van strategische positionering verstevigen en bestendigen wij onze plek in de provincie, de regio en Nederland.

We doen wat we zeggen en zeggen wat we doen
Een houding van vertrouwen is voor ons de basis, van college tot raad en van ambtenaren tot ketenpartners en inwoners. Vertrouwen als basis want de meeste mensen deugen en hebben talrijke goede ideeën en plannen. Wij zijn er om die te faciliteren en maatwerk te bieden. Daarom vinden we het belangrijk om echt te luisteren, mee te denken en bereikbaar te zijn. Daarbij geldt: we doen wat we zeggen en zeggen wat we doen.

Fundament voor een goede samenwerking
We zijn ons bewust van het feit dat het vertrouwen van inwoners in overheidsinstanties tegenwoordig onder druk staat. Om het vertrouwen van de inwoner te behouden en winnen, moeten we zelf het goede voorbeeld geven. Daarom werken we als coalitie met een aantal spelregels die aan de basis liggen van onze onderlinge samenwerking. Zo luisteren we naar elkaar, respecteren elkaars politieke verschillen en bevorderen een open dialoog- en debatcultuur. We benaderen elkaar met oprechte nieuwsgierigheid zonder oordeel en reflecteren op ons gedrag en onze acties met als doel te leren van onze fouten en successen. We spreken elkaar en onze inwoners daarbij, indien nodig, aan op houding en gedrag. Naar onze inwoners spreken we met één mond, direct en duidelijk.

Dienstverlening zichtbaar en dichtbij
We optimaliseren de kwaliteit van onze dienstverlening, zodat we zichtbaar en dichtbij onze inwoners zijn. Dat doen we, in lijn met ons dienstverlenings- en werkconcept Dichtbij en Duurzaam, waar het kan digitaal, waar het nodig is fysiek.
Bij maatwerk dienstverlening (bijvoorbeeld een melding sociaal domein of een aanvraag omgevingsvergunning) gaan we erop af en hebben we het gesprek daar waar de inwoner dat wil. Standaard dienstverlening (bijvoorbeeld paspoort, rijbewijs) richten we zoveel mogelijk efficiënt en digitaal in.

We zetten ons de komende jaren in voor transparantie en klantgerichtheid. We vinden het belangrijk dat een inwoner kan volgen wat er met zijn of haar (aan)vraag gebeurt. Bijvoorbeeld door een track-and-trace systeem in te voeren voor meldingen openbare ruimte en vergunningaanvragen.

We kunnen de dienstverlening kwalitatief beter en dichterbij organiseren, als we de uitvalsbasis voor de ambtelijke organisatie en de bedrijfsvoering op één plek inrichten. Dit bevordert de integraliteit, de samenwerking, geeft meer interne verbinding en leidt tot kortere lijnen tussen bestuur en organisatie. Vanuit die plek gaan we om maatwerk te leveren, naar dorpen/inwoners toe. We willen de zichtbaarheid in de dorpen verder vergroten.

Denkkracht samenleving gebruiken
We doen al veel op het gebied van participatie. Participatie staat van origine voor actieve deelname aan besluitvormingsprocessen en gaat ervan uit dat inwoners invloed kunnen uitoefenen op het resultaat.

Door maatschappelijke discussies en de lessen die de overheid kan trekken uit bijvoorbeeld de toeslagenaffaire of het aardbevingsdossier, is het extra belangrijk geworden om na te denken over hoe we actief samenwerken met inwoners. We willen de denkkracht van de samenleving in de komende bestuursperiode nog meer gebruiken.

Sterkere strategische positionering en gemeentelijke lobby
Westerkwartier is het hart van het Noorden, een plattelandsgemeente met stedelijke ontwikkelkracht. Daarmee hebben we een unieke dynamiek die maatwerk vereist. Zo koesteren we het platteland maar ook onze bedrijvigheid aan weerskanten van de A7. In de komende periode willen we nog sterker inzetten op onze strategische positionering in de regio en op landelijk niveau. Daarbij focussen we ons niet alleen op Groningen maar ook op onze Friese en Drentse buren.

Er is in de afgelopen periode een beleidsnotitie opgesteld voor onze strategische positionering. Deze notitie verdient een vervolg, in de vorm van een strategische (lobby)agenda. Met het opstellen van een strategische agenda kunnen we onze positie consolideren en uitbouwen en daar de vruchten van plukken.

We willen evalueren of we aan de juiste regionale en landelijke netwerken deelnemen. Ook willen we een helder overzicht van de mogelijkheden voor regiodeals, grote subsidiemogelijkheden en tafels waar we aan zouden moeten zitten.

2. Duurzamer wonen en betere bereikbaarheid in het Westerkwartier

Wonen is een fundamenteel recht en ook duurzaamheid moet voor iedereen toegankelijk zijn. Ook voor mensen met een kleinere beurs. Wonen, infrastructuur en duurzaamheid voor iedereen zien we niet langer los van elkaar, ze gaan hand in hand. We hanteren daarom een integrale aanpak die deze drie aan elkaar verbindt en focust op het voorkomen van een stijging van de woonlasten. We doen dit met respect en waardering voor natuur en landschap.

Impuls geven aan wonen
Ook in Westerkwartier voelen we de huidige crisis op de woningmarkt. Om deze te beslechten hebben we de ambitie om bovenop het vastgestelde woonakkoord van 250 huizen per jaar, nog eens 150 extra huizen per jaar te bouwen.

Dat betekent dat we in de komende periode 1600 woningen gaan bouwen. We sluiten hierbij aan op de visie van de Regio Groningen-Assen. Ook doen we dit met en voor de dorpen. Er wordt al gewerkt aan het opstellen van woonplannen per dorp, zodat we weten wat de wensen en behoeftes van onze inwoners zijn op het gebied van wonen.

Voor starters moet het mogelijk zijn om in hun eigen dorp te wonen en ook statushouders hebben een plek nodig in onze gemeente. Om sociale woningbouw en goedkopere woningen te financieren, mogen duurdere kavels best iets duurder worden. We voeren een flexibel grondbeleid waarbij aankoop van gronden voor woningbouw door de gemeente niet wordt uitgesloten. Ook flexibel wonen, bijvoorbeeld in tiny houses zien we als een goede mogelijkheid. Daarnaast willen we de doorstroom van ouderen stimuleren, dit door meer te bouwen en door stimuleringsregelingen in te voeren.

De woningcrisis vereist snel handelen en wij voelen die urgentie. Daarom komen we voor de begroting 2024 met een concreet plan van aanpak.

Infrastructuur en mobiliteit passend bij woonvisie en duurzaamheid
Goede bereikbaarheid zowel met de fiets, de auto als met het openbaar vervoer is van belang om de leefbaarheid in onze gemeente te behouden. We gaan hiervoor in overleg met de provincie en werken nauw met hen samen. Prioriteren van de opgaven zoals geformuleerd in de verkeersvisie is hiervoor noodzakelijk.

Ook gaan we voor een integrale benadering: onze infrastructuur moet passend zijn bij onze woonvisie en onze visie op duurzaamheid. Immers, bij nieuwe woonplannen is een passende infrastructuur en goede ontsluiting van belang.

Naast een focus op een veilig en goed wegennet, willen we een sterke fietsgemeente zijn. We streven dan ook naar een goed netwerk van fietssnelwegen. Zo willen we, om te beginnen, dat de doorfietsroute Groningen-Leek doorgetrokken wordt naar Marum/Drachten. We houden de provincie aan de al toegezegde fietsroutes Groningen-Leek en Leek-Zuidhorn en zetten hier druk op om deze met snelheid te verwezenlijken.

Daarnaast willen we de beschikbaarheid van het openbaar vervoer op peil houden. We doen dit door in onze gesprekken met de vervoersbedrijven en de provincie op te blijven komen voor duurzame bereikbaarheid van onze dorpen met het openbaar vervoer.

Ook qua digitale infrastructuur moeten onze inwoners goed bereikbaar kunnen zijn. Een snelle en betrouwbare internetverbinding die voor iedereen toegankelijk is, is daarvoor essentieel. Ook hiervoor blijven we ons inzetten in nauwe afstemming met de provincie en houden we de provincie aan de gemaakte afspraken en haar eigen uitgangspunten.

Duurzaamheid verbinden
Op het gebied van duurzaamheid is de afgelopen jaren al veel bereikt, vooral als het gaat om het bevorderen van de energietransitie en duurzaamheidsinitiatieven. In de komende periode gaan we verder met het uitvoeren van het beleid dat in de afgelopen periode is vastgesteld.

Denk hierbij aan de visie hernieuwbare elektriciteit, de transitievisie warmte en de visie klimaatadaptatie. Bestaand beleid is de komende vier jaar leidend. Zo voorkomen we discussies over bijvoorbeeld hoge windmolens.

Duurzaamheidsinitiatieven moeten voor iedereen bereikbaar zijn. De regelingen moeten toegankelijk zijn en inwoners moeten ondersteuning krijgen bij het uitvoeren van duurzaamheidsmaatregelen of bij het opzetten van energie-coöperaties, bijvoorbeeld door het inzetten van coaches en het opzetten van een duurzaamheidswebsite met een helder overzicht van alle regelingen. We tonen lef, denken buiten de kaders en zetten pilots op. Ook planten we in de komende periode voor elke inwoner een boom.

Natuur en landschap
De verschillende landschappen in onze gemeente worden gewaardeerd en geprezen, van coulisselandschap tot stroomdallandschap en het landschap van het Middag-Humsterland. Daarom worden ze ook met liefde gebruikt en onderhouden. Dit is goed voor een bio diverse natuur, die zeker ook toeristisch van belang is. In onze omgevingsplannen moet dan ook voldoende aandacht zijn voor de bescherming en ontwikkeling van natuur en landschap. Dit doen we gecoördineerd en in samenspraak met onze inwoners en organisaties

Leefbaarheid en vitalisering van ons plattelland is een belangrijk aandachtspunt, ook in het kader van onze woonambities. Hiervoor zetten we zoveel mogelijk instrumenten in. Zo stimuleren we onder andere de ruimte voor ruimteregeling. Ook gaan we kijken naar het stimuleren van het opzetten van NSW-landgoederen.

Gaswinning en aardbevingen
Wij hebben 15 gasvelden en twee locaties voor gasopslag. Gaswinning en gasopslag kunnen leiden tot bodembeweging. Ook in het Westerkwartier hebben inwoners te maken met schade aan huizen en gebouwen.

Wij maken ons ook in de komende periode sterk voor de belangen van inwoners en een correcte afhandeling van schademeldingen. Ook zorgen we dat we aan tafel zitten bij overleggen met aardbevingsgemeenten om de positie van het Westerkwartier te versterken.

Opvang vluchtelingen
Onrust in de wereld maakt dat we te maken hebben met een crisis rondom de opvang van vluchtelingen. Wij nemen onze verantwoordelijkheid voor mensen die huis en haard moeten verlaten. Als er naar rato verdeeld moet worden, dan houden we ons aan die afspraken. We vinden draagvlak in de samenleving belangrijk. Daarom communiceren we continu en actief over de afspraken die we maken met het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA) en de veiligheidsregio en zijn we eerlijk over welke vluchtelingen er komen, waar en hoe lang.

3. Innovatiever werken en ondernemen in het Westerkwartier

Ondernemers en bedrijven zijn voor Westerkwartier heel belangrijk. We willen er voor ze zijn en een goed ondernemersklimaat creëren. Ook willen we perspectief bieden aan onze agrariërs en recreatie en toerisme in de gemeente een impuls geven. Wel zijn we van mening dat niet iedereen altijd maar beschikbaar hoeft te zijn. We ambiëren dan ook geen 24-uurs economie. Vandaar dat we afspraken gemaakt hebben over de winkelopenstelling op zon- en feestdagen.

Innovatief ondernemen
We streven ernaar om de ondernemers-vriendelijkste gemeente van de regio te worden. We geven het college dan ook de opdracht mee om te kijken hoe we dit doel kunnen bereiken. We zetten in op duurzame innovatie en korte ketens met circulariteit als uitgangspunt.

Als gemeente geven we hier zelf het goede voorbeeld. We pakken samen met onze innovatieve ondernemers kansen voor bedrijvigheid, zodat we nieuwe, duurzame banen en producten kunnen bieden aan onze inwoners. Ook worden onze bedrijventerreinen verder doorontwikkeld.

We willen de kansen op werk voor onze inwoners zo groot mogelijk maken. Soms kunnen kwetsbare inwoners niet (direct) meedoen op de arbeidsmarkt. Ons werkleerbedrijf Novatec heeft hierin een belangrijke schakelfunctie. Door extra begeleiding te bieden en zo te kijken of de stap naar regulier werk mogelijk is.

Perspectief voor de agrarische sector
Veel regelgeving rondom natuur en de agrarische sector komt uit de provincie, Den Haag en Europa. De gemeentelijke beleidsruimte is dan ook niet altijd even groot. Toch zijn er verschillende knoppen waar we als gemeente aan kunnen draaien.

We willen een leefomgeving creëren waarin de diversiteit van ons landschap optimaal tot haar recht komt, maar waarin ook onze boeren perspectief krijgen en houden. We zetten zoveel mogelijk instrumenten in op het behoud van zoveel mogelijk landbouwbedrijven die dan ook toekomstbestendig zijn. De milieuruimte die er nog is, willen we inzetten voor onze eigen ondernemers. Nieuwvestiging van intensieve veeteelt willen we voorkomen.

Ook onderzoeken we de komende periode of en hoe we ruimte kunnen geven aan plattelandswoningen. In dit alles zijn duurzaamheid, innovatie en samenwerking onze sleutelwoorden. Zo gaan we samen met onze agrarische ondernemers op zoek naar duurzame verdiencapaciteit, waarbij korte ketens het uitgangspunt zijn.

Samen met onze agrariërs onderzoeken we hoe we de schakels tussen boeren en afzetmarkt kunt verminderen, bijvoorbeeld door overleg met supermarkten. We helpen met het leggen van verbindingen tussen agrariërs en andere ondernemers. De gebiedscoöperatie en het voedselakkoord spelen hierbij een rol, onder andere door het aanhaken van onderwijs en het mogelijk maken van innovatie. Landbouwgrond in gemeentelijk bezit zal worden afgestoten of natuur inclusief verpacht.

Recreatie en toerisme
In de afgelopen periode is de visie recreatie en toerisme vastgesteld. We gaan de komende periode met deze visie aan de slag. Dit vereist een integrale aanpak, immers om recreatie en toerisme te stimuleren moeten de randvoorwaarden goed zijn.

We koppelen recreatie en toerisme dan ook aan economie, natuur en landschap, verkeer en vervoer (fietspaden en vaarrecreatie) en kunst en cultuur. In het uitvoeringsprogramma horende bij de visie recreatie en toerisme zullen wel nog keuzes en prioriteiten gemaakt moeten worden.

We willen het moois dat Westerkwartier te bieden heeft laten zien. We zijn daar trots op en vinden dat Westerkwartier toeristisch op de kaart gezet moet worden. Hiervoor is een impuls nodig. We willen daarbij analyseren of toeristenbelasting kan worden geheven. Hiermee creëren we cofinanciering voor projecten van ondernemers op het gebied van recreatie en toerisme. In de uitvoering hiervan zal wederkerigheid en samenspraak met onze ondernemers een grote rol spelen.

Winkelopenstelling op zon- en feestdagen
Supermarkten en overige winkels mogen iedere zondag tussen 12:00u en 18:00u open. De nadruk hierbij ligt op mogen. Het is aan de individuele ondernemer of zij ook daadwerkelijk opengaan. Wij raden hen aan om in overleg te treden met de handelsverenigingen om hierover afspraken te maken.

Op Nieuwjaarsdag, eerste Paasdag, eerste Pinksterdag en eerste Kerstdag zijn onze supermarkten en winkels gesloten. We doen dit ter bescherming van de medewerkers en om de 24-uurs economie te doorbreken. Ondernemers en medewerkers moeten niet gedwongen worden altijd maar beschikbaar te zijn. Deze regels gaan in op 1 oktober 2022.

4. Een leefbaarder en gezonder Westerkwartier

Inwoners in onze gemeente hebben veel oog voor elkaar. Westerkwartier is een gemeente waar het goed wonen, werken en recreëren is. Dat koesteren en versterken we. We zetten in op veiligheid en preventie. Ook de zorg voor onze inwoners moet goed geregeld zijn. De leefbaarheid en het voorzieningenniveau in onze dorpen moet op peil blijven. Dit houdt Westerkwartier aantrekkelijk voor onze inwoners.

Leefbaarheid in de dorpen
De leefbaarheid in onze dorpen is voor onze coalitie van het grootste belang. We willen een groene gemeente zijn waarin het goed wonen, werken en recreëren is. Een gemeente waarin ook onze jongeren uiteindelijk een plek voor zichzelf vinden, en waar het goed toeven is doordat het voorzieningenniveau op peil is en blijft. Daarmee hebben we het ook over sportverenigingen, bibliotheken en dorpshuizen.

We doen dit o.a. door slimme combinaties te maken. Beleid t.a.v. de dorpen en dorpshuizen zal op korte termijn worden vastgesteld. De intentie is om hierin extra leefbaarheidsgeld voor de dorpshuizen op te nemen, dat bijvoorbeeld gebruikt kan worden als een tegemoetkoming van de OZB.

Onderwijs, sport en bewegen
Samen met onze onderwijsinstellingen werken we aan perspectief voor onze jeugd. Hiervoor is het van belang dat onze schoolgebouwen op orde zijn. We werken dan ook voortvarend door aan een integraal huisvestingsplan, waarin naast duurzaamheid, ook licht en luchtkwaliteit een rol speelt.

Het onderwijs van nu met hoog niveau taal en rekenen wordt actief gekoppeld aan het onderwijs van later. Naast digitale vaardigheden hechten we ook veel waarde aan sport. Met de buurtsport- en cultuurcoaches en het programma Scholen in Beweging doen we al veel op dit gebied. Meer is echter altijd beter. Daarom onderzoeken we in de komende periode welke concrete maatregelen we nog meer kunnen nemen om sporten bij kinderen te bevorderen. Daarnaast willen we onderzoeken of het mogelijk is om kinderen in de basisschoolleeftijd gratis te laten sporten.

Naast dat sporten gezond is, heeft het ook een verbindend vermogen. Het heeft dus maatschappelijke impact. We vinden het dan ook belangrijk dat onze sportinfrastructuur en onze verenigingen in stand blijven.

Kunst en cultuur
Ook kunst en cultuur kan verbindend werken en moet voor al onze inwoners toegankelijk zijn. We gaan dan ook aan de slag met de reeds vastgestelde cultuurvisie.

De cultuurcoach en de verenigingen spelen hierin een grote rol. Om prioriteiten en keuzes op dit vlak te kunnen maken, vragen we het college om een uitvoeringsplan.

Hierin willen we dat de mogelijkheid van een cultuurfonds wordt onderzocht. Dit om de intrinsieke waarde van cultuur te versterken. De komende vier jaar pakken we de kansen die zich voordoen, bijvoorbeeld kansen op het gebied van muziekonderwijs.

Veiligheid en preventie op niveau
We willen in de komende periode nadrukkelijk inzetten op veiligheid en preventie. We werken hiervoor intensief samen met onze partners in de driehoek. De portefeuillehouder Veiligheid geeft extra aandacht aan de zichtbaarheid van de politie en de herkenbaarheid van de wijkagent. We zien een versobering van het blauw op straat.

De extra inzet van boa's als verlengstuk van het blauw op straat, zien wij als een mogelijke maatregel om veiligheid en preventie op niveau te houden. We nemen bij de begroting van 2023 een besluit over de extra inzet van boa's op basis van de eerder gemaakte analyse hierover. We doen dat ook met het oog op onze aanpak van ondermijning.

5. Meedoen en samen zorgen voor minder armoede

We vinden het belangrijk dat iedereen mee kan doen in onze samenleving. Soms lukt dit door omstandigheden niet. De gemeente biedt dan hulp en ondersteuning. Belangrijk thema voor ons is armoede. We realiseren ons dat de problematiek rondom armoede pluriform is.

Daarom zetten we in op een integrale aanpak waarbij de focus niet alleen ligt op het uit de armoede halen, maar juist ook op preventie. Het verminderen van laaggeletterdheid helpt bij de bestrijding van armoede.

Sociaal Westerkwartier
Het komt voor dat inwoners zich (tijdelijk) niet zelfstandig kunnen redden en hun netwerk niet toereikend is. Dan bieden wij als gemeente ondersteuning. Zo dichtbij mogelijk, zo vroeg mogelijk en zo licht mogelijk. Positieve gezondheid is hierbij het uitgangspunt.

De inkoop sociaal domein is op dit moment in volle gang. We kijken kritisch naar kosten en inkoop in het sociaal domein zonder concessies te doen aan de kwaliteit. Ons beleid vullen we in met maatwerk vanuit de leefwereld van onze inwoners. Dat betekent generiek waar mogelijk, toegesneden waar nodig.

Armoede en schulden vroeg signaleren en voorkomen
We zetten in op vroeg-signalering. Hiervoor is intensieve samenwerking met o.a. woningbouwcoöperaties, scholen maar ook werkgevers nodig. Het armoedepact moet meer handen en voeten krijgen. Dat doen we samen met onze partners.

Ook zetten we in op maatwerk, o.a. door een maatjestraject voor onze inwoners op te zetten. Een maatje kan helpen bij het navigeren door het landschap van initiatieven, regelgeving en mogelijkheden om armoedeval te voorkomen. Denk bijvoorbeeld aan hulp bij het vinden van mogelijkheden om\de woning te verduurzamen.

Ook in de komende periode willen we werken aan het duurzaam helpen van inwoners in financiële nood. Met de stijging van de energielasten, de brandstofprijzen en de prijzen in de supermarkt wordt het voor veel inwoners steeds moeilijker om rond te komen. Ons doel voor de komende periode is voorkomen dat armoede verder toeneemt en zo mogelijk armoede terug te dringen.

Laaggeletterdheid aanpakken
In onze gemeente heeft net als in de rest van ons land nog steeds een te groot deel van de inwoners moeite met lezen en schrijven, rekenen en het gebruik van digitale middelen zoals een computer of smartphone.

De aanpak van laaggeletterdheid is een van de sleutels tot het verbeteren van welzijn en het verminderen van armoede. Het is voor mensen die laaggeletterd zijn immers moeilijker om deel te nemen aan de samenleving. Ze vinden bijvoorbeeld moeilijker een baan en hebben weinig tot geen toegang tot informatie over gezondheid.

Ook digitale vaardigheden zijn van belang. Het gebruik van computers en smartphones is gemeengoed geworden en veel informatie is vaak uitsluitend via digitale wegen te vinden. De kloof tussen geletterden en laaggeletterden wordt hierdoor steeds groter. In Westerkwartier doen we al veel op het gebied van laaggeletterdheid. Onze taalhuizen bieden inwoners de mogelijkheid om hun vaardigheden te verbeteren.

Toch zien we dat schaamte nog vaak een belemmering vormt en dat het bereiken van laaggeletterden lastig is. We willen in de komende coalitieperiode dan ook blijven inzetten op het bereiken van deze inwoners.

Financieel gezond blijven

Het zijn onzekere tijden. De coronacrisis heeft voor inwoners, maatschappelijke organisaties en ondernemers veel gevolgen gehad. De oorlog in Oekraïne brengt opnieuw grote onzekerheid met zich mee. We zien bijvoorbeeld stijging van energieprijzen, bouw- en grondstofprijzen en een stijgende rente. Daarnaast is er nog steeds veel onzekerheid over de ontwikkeling van het gemeentefonds en de blijvende druk op uitgaven voor jeugdzorg.

We willen toekomstbestendig zijn. Dit betekent een meerjarenbegroting waarbij de inkomsten en uitgaven in evenwicht zijn. Daarnaast streven we naar een gezonde financiële positie met voldoende weerstandsvermogen. In de jaren 2023 tot en met 2025 hebben we in de meerjarenbegroting financiële ruimte om ambities een impuls te geven. Voor de periode vanaf 2026 zien we een forse daling in inkomsten die gemeenten vanuit het Rijk ontvangen. Daarom zetten we de beschikbare financiële ruimte vooralsnog vooral incidenteel in en beperken we nieuwe verplichtingen voor langere termijn.

In de komende bestuursperiode gaan we 8 tot 10 miljoen euro inzetten om te investeren in een aantal belangrijke thema's en maatschappelijke vraagstukken. We willen inwoners de ruimte geven om te investeren in energiebesparingen en duurzaam wonen door middel van een revolverend fonds. Ook willen we starters op de woningmarkt ondersteunen. Daarnaast stellen we een bestemmingsreserve in voor cofinanciering van projecten waarvoor landelijk en regionaal subsidies beschikbaar zijn. Hiermee kunnen we extra inzetten op projecten op het gebied van onder meer duurzaamheid, wonen, verkeer, klimaat, leefbaarheid, natuur, landschap, landbouw, recreatie en toerisme en innovatie. Zo geven we versneld uitvoering aan onze ambities.

Verder houden we in het financiële meerjarenbeeld rekening met ontwikkelingen op het gebied van onderhoud, vervangingsinvesteringen en organisatie. In de afgelopen jaren is vanuit de waarden dichtbij, in verbinding, wendbaar en persoonlijk leiderschap een organisatie neergezet die in de basis staat om het werk te doen. Op onderdelen willen we hieraan een kwaliteitsimpuls geven. Dit doen we voor vier jaar, waarna die impuls zich moet terugverdienen in een effectiviteitsslag. Zo willen we met een incidentele impuls een structureel duurzaam effect genereren.

Na twee jaar steken we financieel de peilstok erin. We bespreken dan de voortgang en behaalde resultaten. Bovendien verwachten we dan meer inzicht te hebben in het financiële meerjarenbeeld vanaf 2026. We gaan ervan uit dat er in de komende periode afspraken worden gemaakt tussen het Rijk en gemeenten. Dan hebben we meer zekerheid over onze inkomsten en kunnen we verdere keuzes maken voor de toekomst.

Portefeuilleverdeling

Burgemeester
Ard van der Tuuk
Wettelijke taken
Algemene beleidscoördinatie
Personeel en Organisatie
Dienstverlening
Juridische Zaken
ICT/digitalisering/privacy
Openbare orde en Veiligheid
Lobby en positionering
Internationaal (zuster-gemeenten)
Communicatie

Wethouder
Hans Haze
Woningbouw
Volkshuisvesting
Huisvesting statushouders
Ruimtelijke ordening
Landbouw

Wethouder
Marjan Sijperda
Economische Zaken
Recreatie en Toerisme
Werk en Inkomen
Arbeidsmarkt en werkgelegenheid
Participatiewet
Armoedebeleid

Wethouder
Bert Nederveen
Financiën
Grondbeleid
Gemeentelijke vastgoed: beheer en onderhoud
Wmo
Welzijn
Ouderen
Plattelandsbeleid, natuur en Landschap
Dierenwelzijn

Wethouder
Bé Schollema
Duurzaamheid
- Energietransitie
- Klimaatadaptatie

Waterketen
Gaswinning en aardbevingen
Milieu/ afval
Jeugd
Onderwijs en onderwijshuisvesting
Bibliotheken
Laaggeletterdheid
Leerlingenvervoer
Kunst en Cultuur

Wethouder Harry Stomphorst
Beheer openbare ruimte
Vergunningen, Toezicht en Handhaving
Infrastructuur en verkeer
Sport, inclusief sportvastgoed
Gezondheid
Publiek vervoer

Gemeente
Westerkwartier

Coalitieakkoord
2022 - 2026